

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty Kurjera Warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera Warszawskiego przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dni powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej w południe.

Dziś: Tomasz Apostoła.
Środa: Zenona Żół. M. Flawjana M.
Czwartek: Wiktorji Panny, Męcz.
Piątek: Wigilja Zenobjusza Męcz.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 9.
Zachód " " 3 " 47.
Długość dnia godzin 7 " 38.
Ubyło " " 9 " 3.

Wschód księżyca o godzinie 1 minut 46 r.
Zachód " " 3 " 2 w.
Wysokość wody na Wiśle stóp 3 cali 7
Dziś o godzinie 4-jej rano ciepła 0° R.

CENA OGŁOSZEŃ

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

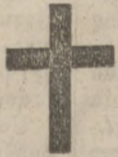
Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenndlera, ulica Senatorska nr 18.

Sobota: Nar. Chryst. Fana.
Niedziela: Szczepana Męcz.
Poniedziałek: Jana Ewangelisty.
Wtorek: Młodzianków.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 141.

Dziś, o godzinie wpół do drugiej w nocy, zakończył życie po długich cierpieniach

WACŁAW SZYMANOWSKI

Redaktor główny i Współwłaściciel naszego pisma.

Temi tylko słowami prostego zawiadomienia zaznaczyć możemy ciężki cios, jaki nas dotknął, i obwieścić społeczeństwu stratę jednego z prawych i zasłużonych dlań synów.

Drżąc ręką i skrwawionem sercem kreśląc te słowa, wiemy, że jak daleko pismo nasze dochodzi, w rozległych kołach jego czytelników i przyjaciół, wieść ta żalnym odezwie się echem.

My tracimy zacnego i dzielnego kierownika i przewodnika, ukochanego przyjaciela, niezrównanego kolegę, kraj traci znakomitego obywatela, piśmiennictwo utalentowanego pracownika, dziennikarstwo jednego z najszlachetniejszych przedstawicieli.

Osieroceni pójdziemy dalej szlakiem, jaki nam wytknął i jakim nas prowadził ten zacny i doświadczony sternik i przodownik, a okrytym żalobą doda się i otuchy współczucie społeczeństwa, któremu wraz z Nim służyliśmy.

Niechże to współczucie i uznanie publiczne, na jakie Zmarły całym życiem swoim zasłużył, przyczyni się do otarcia łez zbolącej Rodziny, której ta śmierć Ojca wydarła.....

Cześć pamięci i pokój ceniom Zgasłego.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Tomisława bł.; jutro Drogomira.

Nabożeństwa: W kościele św. Jacka przy ulicy Freta o 9-jej zrana wotywa ku czci św. Tomasza, apostoła; w kościele św. Franciszka Serafickiego przy ulicy Zakroczymskiej o 10-jej zrana wotywa ku czci św. Antoniego Padewskiego.

Zgromadzenia: Ogólne zebranie członków Towarzystwa kredytowego m. Warszawy. (Gmach Towarzystwa, Włodzimierska 25—6 ta po południu.)—Posiedzenie kliniczne członków Towarzystwa lekarskiego. (Lokal Towarzystwa, Niecała—7-ma wieczorem.)—Nadzwyczajne zebranie akcjonariuszów Towarzystwa fabryki cukru i rafinerji „Czeczelin”. (Lokal Towarzystwa—2 po południu.)

Wystawy: Wystawa sprzętów mieszkalnych i odzieży. (Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—od 10-jej rano do 10-jej wieczorem.)—Doroczna wystawa szkiców. (Krak.-Przedm., róg Królewskiej—od 10-jej rano do 8-jej wieczorem.)—Wystawa obrazu Jana Matejki „Joanna d'Arc”. (Krak.-Przedm. 15—od 10-jej rano do 4-jej po południu.)—Wystawa obrazu H. Siemiradzkiego „Chrystus w domu Marty i Marji”. (Sala ra-

tuszowa—od 10-jej rano do 4-jej po południu.)—Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych, Krak.-Przedm. nr. 15 (od 10-jej rano do 4-jej po południu.)—Wystawa obrazów A. Krywniła. (Hotel Europejski—od 9-jej rano do 4-jej po południu.)

Teatra: Wielki: dziś „Hugonoci” (debiut panny Reginy Pinkertówny i występ gościnny p. Ignacego Warmutha); jutro „Arrja i Messalina”; — Rozmaitości: dziś „Nasi zięćciowie”; jutro „Bilecik miłosny”, „Uściskajmy się” i „Maż pieszczony”; — Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Po amerykańsku”; jutro „Baron cygański”. (7½ wieczorem.)

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od 10-jej rano do wieczora.

Kłótnia o armję.

Sobotnie, ostatnie przed świętami posiedzenie parlamentu niemieckiego było jednym, długim pasmem burzliwych rekryminacyj, z powodu częściowego upadku w komisji projektu rządowego o powiększeniu sił zbrojnych państwa.

Gdy po otwarciu posiedzenia prezydent parlamentu wyraził zamiar zwołania sesji po ferjach święte-

cznych na pierwsze dni stycznia, poseł Koeller (z obozu zachowawczego) zażądał posiedzenia na poniedziałek, aby komisja wojskowa mogła jeszcze przed świętami zgodnie z życzeniem rządu uchwalić w drugim czytaniu nowellę wojskową.

Windthorst sprzeciwia się temu wnioskowi. Prawica chce przezeń zepchnąć całą odpowiedzialność na opozycję, chociaż centrum uchwaliło wszystko, czego rząd pragnął (zaprzeczenia na prawicy). Nie, nie zabraknie nam ani jednego człowieka, ani jednego grosza... Ale potrzeba wszystko dokładnie zbadać... Jeżeli chcą rozwiązać parlament, dobrze, nasz manifest już gotowy!

Sekretarz stanu, minister Boetticher: Prawo rozwiązania parlamentu posiada wyłącznie cesarz, nie da on sobie go narzucić. Imieniem rządów związkowych muszę wszakże wyrazić żywe ubolewanie nad tem, iż komisja przed świętami nie skończyła swej pracy, pomimo napomnień ministra wojny i wyrażonego w mowie tronowej życzenia cesarza.

Richter znajduje to niesłychanem, aby członkowie parlamentu strofowani byli, jak żaki szkolne, przez ministrów! Czyż nie zależy nam tyle przynajmniej co rządowi, na utrzymaniu armji i bezpieczeństwie państwa?

Głosy z prawicy: Niel Głosy z lewicy: Pfuil Ogromna wrzawa...

Rickert: To oszustwo!

Prezydent wzywa winnych do porządku.

Windthorst protestuje przeciw wciągnięciu w dyskusję osoby cesarza. Jesteśmy tak dobrymi patriotami, jak inne stronnictwa. Parlament udziela rządowi kredytów na żądane pomnożenie armji. Nie czyni zaś tego na lat siedm, ze względów finansowych.

Helldorf dowodzi, że uchwalenie nowych formacji na lat trzy lub siedm, to wielka różnica. Cel reformy zostaje zwiecznionym.

Haarman (narodowo-liberalny) przemawia za wnioskiem Koellera, ponieważ jest on manifestacją.

Richter wini stronnictwo naiwności jego przedstawiciela (wesołość) i stwierdza następnie, iż życzenie cesarza nie obala obowiązku posłów wobec wyborców. Obowiązek ten nakazuje wyczerpujące zbadanie prawa, co przed świętami byłoby niemożliwem.

Na zarzuty Helldorfa raz jeszcze odpowiada Windthorst: Jeżeli wniosek centrum zostanie przyjęty, bataljony mogą jutro wyruszyć w drogę!

Stauffenberg: W ciągu dwudziestu lat mego zawodu parlamentarnego nie zdarzyło mi się słyszeć coś podobnego. Faktycznie rząd otrzymał wszystko. Czy na lat siedm, czy na trzy lub jeden, to rzecz podrzędna. Musimy komisji zostawić czas do wygotowania sprawozdania, a wtedy rzecz całą załatwimy w przeciągu jednej doby.

Wśród tej gmatwaniny zarzutów i obelg opróżniała się stopniowo izba, tak, że gdy przyszło do głosowania nad wnioskiem Koellera, brakło kompletu.

Prezydent nazaczył termin przyszłego posiedzenia parlamentu na dzień 4-ty stycznia. X.

Towarzystwo kredytowe miasta Warszawy.

I.

Z dniem 1-ym października r. b. Towarzystwo kredytowe miasta Warszawy ukończyło szesnastolatni istnienia swego.

Dziś odbędzie się doroczne zebranie ogólne członków tegoż towarzystwa, na którym to zebraniu przedstawione zostanie sprawozdanie za ostatni przed działalnością od 1-go października 1885-go do tejże daty 1886-go r.

W sprawozdaniu tem znajdujemy wiele bardzo

ważnych wiadomości o działalności Towarzystwa, które w treści zebrać tu zamierzamy.

Liczba udzielonych w roku sprawozdawczym pożyczek wzrosła tak znacznie, iż dyrekcja widziała się w konieczności przygotowania dodatkowej ilości listów zastawnych serji IV-tej, w której obecnie wypłacają się pożyczki Towarzystwa.

Cyfry przedstawiają się jak następuje: od d. 1-go października 1885-go r. wydano pożyczek na 2,287 domów w sumie 37,545,200 rs. W ciągu roku do 1-go października 1886-go, spłacono całkowicie 26, częściowo 2, tak, że z tą datą było pożyczek 2,259 na sumę 37,029,500 rs., z końcem zaś roku sprawozdawczego było wypłaconych pożyczek na 2,351 nieruchomości na sumę 39,209,400 rs.

Co do wysokości, najwięcej pożyczek udzielono w sumie 5 do 10,000 rs. — 545, najmniej bo tylko 5 w sumie wyżej 100,000 rs. Po 500 do 1,000 rs. 9 pożyczek, po 1,000 do 5,000 rs. 538, po 10,000 do 15,000 rs. 366, po 15 do 20,000 rs. 246, po 20 do 30,000 rs. 325, po 30 do 50,000 rs. 228, po 50 do 90,000 rs. 81, po 90 do 100,000 rs. 8 pożyczek.

Warto zanotować, że wypłacono pożyczek w listach serji I-ej już 6,778,000 rs., w listach serji II-ej 7,807,000 rs., serji III-ej 14,453,200 rs., serji IV-ej 10,171,200 rs.; nieumorzonych zaś dotąd jest serji I-ej 4,305,780 rs. 2½ kop., serji II-ej 5,990,819 rs. 59 kop., serji III-ej 12,991,895 rs. 59 kop. i serji IV-ej 9,993,176 rs. 34 kop. czyli ogółem 33,261,671 rs. 75 kop.

Pożyczki te zamstawiane są na hipotece 2,351 nieruchomości szacowanych na 107,475,649 rs., na których budowle murowane przedstawiają wartość 73,507,323 rs., wartość przedaźnia tych nieruchomości wynosi 112,861,200 rs. a dochód z nich 12,212,346 rs., z czego dochód z samych budowli murowanych 11,578,245 rs.

Z raty październikowej 1885-go r. i kwietniowej r. b. wpłynęło 2,756,321 rs. 75 kop. tak, że zaległość na 137 nieruchomościach wynosi 63,310 rs. 50 kop., kar zaś wraz z kosztami egzekucji 4,712 rs. 12 kop.

Jeżeli jednak zwiększyła się ilość pożyczek, to zwiększyła się też ilość niewypłacalności, tak, że zaległości te spowodowały sprzedaż 25 nieruchomości, które wszystkie dokonane zostały ze znaczną zwyżką po nad wierzitelność Towarzystwa.

Najniższa z windykowanych drogą sprzedaży pożyczka wynosiła 2,000 rs., posesja sprzedana za 9,005 rs.; najwyższa zaś 45,000 rs., posesja sprzedana za 111,004 rs.

Zanotować tu wypada, że po raz pierwszy w r. z. opierając się na artykule 87 ym ustawy, apelowano od decyzji wydziału hipotecznego, zatwierdzającej sprzedaż i apelowano bezskutecznie.

W roku sprawozdawczym Towarzystwo miało wpływu kasowego 4,124,892 rs. 93 kop., wyplac zaś 4,098,330 rs. 18½ kop. — rewanż wraz z pozostałością z roku poprzedniego 46,876 rs. 26½ kop.

Fundusze ruchome Towarzystwa lokowane są: w banku handlowym warszawskim po przeniesieniu ich z b. banku polskiego po zamianie na kantor banku państwa z powodu, iż ten ostatni płaci zbyt mały procent 469,879 rs. 86 kop., w kasie przemysłowców warszawskich 51,000 rs. Papierów własnych Towarzystwo posiada listów I serji 500,000, II 150,000, III 200,000, IV 200,000 rs., obligacyj m. Warszawy na sumę nominalną 58,000 rs. Fundusz zasobowy składa się z listów likwidacyjnych również na sumę nominalną 2,260,000 rs., pożyczki wschodniej na 200,000 rs., biletów banku państwa 500,000 rs.

Procent od kuponów, jaki Towarzystwo zapłaciło w zastępstwie posiadaczy listów zastawnych, wynosił 83,412 rs. 76 kop. Procent ten strąca się przy realizacji tychże kuponów.

Suma niewylosowanych listów w obiegu będących wynosi 33,261,400 rs. Wylosowano w ciągu roku za 473,400 rs.

Dochody Towarzystwa w ciągu roku wyniosły: z procentów od kapitału zasobowego 24,494 rs. 71 kop., korzyść na wylosowanych listach likwidacyjnych 12,909 rs. 75 kop., z procentów od funduszy ruchomych 69,130 rs. 14 kop., z kar za opóźnienie opłat 33,794 rs. 08 kop., z opłaty na administrację 75,849 rs. 25 kop., z innych 94 rs. 92½ kop., razem 216,272 rs. 85½ kop.

Rachunek kapitału zasobowego przedstawia się bardzo świetnie. Po zatwierdzeniu przed rokiem sprawozdania, kapitał ten wynosił rs. 2,901,291 kop. 36½. Z wpływów, wedle ustawy, kapitał zasobowy powiększył się do 2,978,868 rs. 87½ kop., z czego zwrócono występującym członkom 2416 rs. 12 kop., że zaś normalna wysokość kapitału ma wynosić 1/4 część ogólnej wierzitelności Towarzystwa, czyli 39,209,400 rs., to jest 2,800,671 rs. 43 kop., a więc na „przewyżkę” pozostało 175,781 rs. 32½ kop.

Przewyżka więc, z pozostałością z roku zeszłego, po zmniejszeniu jej kosztem raty kwietniowej r. b. w stosunku 1/2% od ogólnej wierzitelności Towarzystwa, na sumę 187,623 rs. 50 kop., wynosi obe-

nie 207,649 rs. 19 kop., z czego znów władze Towarzystwa proponować mają zmniejszenie raty kwietniowej r. 1887 go, na tych samych zasadach.

Bilans Towarzystwa zamyka się cyfrą 37,776,811 rs. kop. 24½.

Depozyta w skarbcu wynosiły 13,697,553 rs. 63 kop., z których 8,988,150 rs. własności prywatnej, 61,500 rs. kasy przezorności i pomocy.

Fundusz 49-ju uczestników kasy przezorności i pomocy urzędników i oficyalistów dyrekcji powiększył się o przeszło 9500 rs. i wynosi 57,511 rs. 61 kop.

Kurs listów zastawnych Towarzystwa był w ciągu roku bardzo wysoki, a najwyższy w sierpniu r. 1886-go, w którym to miesiącu za I do 100.10, za II 99.60, za III 98.70, za IV do 98.95 notowano.

Z d. 31-y marca r. 1887-go kończy się udzielanie pożyczek w listach serji IV-ej i dlatego dyrekcja przygotowała serję V-tą, której nazaczyła okres 5-letni do d. 1-go kwietnia r. 1892-go. Przygotowanych być ma 1000-rublowych sztuk 9000, na 500 rs. sztuk 7000, na 250 rs. sztuk 4000, na 100 rs. sztuk 5000, razem sztuk 25,000, na sumę 14 milionów rubli.

Z powodu wielkiej ilości pożyczek serji IV-ej, dodatkowo przygotowano 4200 sztuk listów, na sumę 2,800,000 rs.

Komitet nadzorczy Towarzystwa w konkluzjach swych przemawia za zatwierdzeniem sprawozdania dyrekcji wraz z bilansem za rok 1885/6. J. Wł.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

— Na odbywających się obecnie w Petersburgu konferencyach przedstawicieli wszystkich Towarzystw ubezpieczeń od ognia, przyjmuje czynny udział warszawskie Towarzystwo, reprezentowane przez swego dyrektora. Głównym celem konferencji jest możliwe unormowanie taryf asekuracyjnych, do czego kilkakrotnie przedtem czyniono odpowiednie przygotowania.

— *Praw. wiestnik* donosi o zatwierdzeniu przez ministerjum spraw wewnętrznych ustawy kasy wkładowo-zaliczkowej artystów i urzędników teatrów warszawskich.

— Zarząd Towarzystwa opieki nad zwierzętami przypomina, że miesięczne posiedzenie członków zarządu odbędzie się jutro, we środę, o godz. 7-ej wieczorem.

— Z teatru i muzyki.

* Przedwcześnie zgasły kompozytor, ś. p. Antoni Rutkowski, pozostawił w rękopiśmie cenny utwór p. n. „Warjacje na fortepian”, nagrodzony na ostatnim konkursie Towarzystwa muzycznego.

Powzięty został zamiar wydania tej kompozycji w Berlinie na dochód rodziny zmarłego, o którym ciepło i serdecznie wspomnienie skreślił w ostatnim numerze *Echa muzycznego* p. J. I. Paderewski.

— Z teatryku dobroczynności.

Przedstawienie amatorskie, pierwsze w tym sezonie, odbędzie się dopiero jutro.

Program jest następujący: „Prolog” Deotymy wraz z allegorycznym żywym obrazem: „Sztuki piękne na usługach miłosierdzia”, komedje: „Wdówka” i „Przezorny zakład” oryginalnie napisany przez Z. Przybylskiego.

— Ostatni dzień kiermaszu.

Trzydzieści dni zabawy kiermaszowej to chyba dosyć, chociaż nie zbrakło amatorów domagających się wieczoraj przedłużenia kiermaszu jeszcze na dwa dni.

Żądaniu temu nader słusznie odmówiono, gdyż i wczorajszy dzień był wskazówką, że we wszystkim „zbytek traci pożytek”.

Pomimo bowiem interesującego programu widowiska, zachęty taniej wyprzedzały towarów, sprzedano w kasach niespełna 1,000 biletów, a więc rezultat z ostatniego dnia był gorszy niż każdego z poprzednich.

W każdym razie widzowie za opłatą i gratisowi dorównywający pierwszym liczbą, podczas pantomim zapelnili całą arenę.

Najwięcej ciekawości obudzał „Porównawczy pochód mód.”

Ze względów technicznych trudności, wymagających pobudowania pomostu, musiano zaniechać pochodu naokoło areny i wszystko skoncentrowało się na scenie.

Z prawej strony od widzów przesuwali się postacie sięgające początku naszej ery, a więc rzymianie i rzymianki, rycerze średniowieczni w hełmach, trubadurów, dalej pielgrzymi z wojen krzyżowych, następnie kostjumi francuskie i hiszpańskie z XVII-go i XVIII-go stulecia, wreszcie mody za dyrektorjatu i nasze współczesne, w postaci wyfraczonych młodzieńca ujmującego pod rękę szykowną warszawiankę w zawadyjackim kapeluszu, no i w tiurniurze.

Jednocześnie gdy się przesuwali te postacie z prawej strony ciągle odmienne, z lewej postępowali chińczycy i japończycy obojga plemi w jednostajnych strojach na znak, iż tam nie istnieje żadna zmiana mody.

Wyglądało to dość oryginalnie a nawet dowcipnie. Najefektowniej jednak przedstawiła się grupa pomieszanych postaci, coś w rodzaju apoteozy.

Chińczyk podawał rękę warszawiance, pielgrzym z czasów krucjat stał przy wyfraczonym elegancie, rzymianin ujął pod ramię francuskiego rycarza, słowem, utworzył się oryginalny bigos hultajski, a wszystkie kontrasty w grupie były dobrze poprzednio pomyslane.

Reżyser kiermaszowy wywiesił nad tą grupą tablicę z napisem: „XX-ty wiek”, jakby wskazywał, iż w modzie w przyszłym stuleciu nastąpi coś w rodzaju biblijnej wieży Babel.

Jako dopełnienie humorystyczne przed samem zapuszczeniem zastony wysunęła się postać łobuza, w wyszarzanem ubraniu, zataczającego się, w kapeluszu na bakier i z butelką w rękę.

Stanowiło to przypomnienie, iż typ łobuza nie zniknie w następnym wieku.

Epilogiem przedstawienia było kilka sztuk magicznych p. Faustyniego-Dutkiewicza, który z kapelusza jednego z widzów, niby z rogu obfitości, wydobyl paręset bukietów, karmelków i pierników, rozrzucając wszystko między publiczność.

Uciecha ztąd była wielka, a prestidigitator pożegnał wreszcie publiczność jakimś czterowerszem i dziękował za przysporzony dochód w imieniu starców i sierot.

Dopiero przed samem zamknięciem kiermaszu kupowano zawzięcie.

W sklepie Kiczorowskiego cygara i papierosy zostały rozebrane.

Mieczkowski rozprzedał wszystkie fotografie oraz bony w liczbie stu, z ustąpieniem znacznego procentu na dobroczynność.

W sklepie pani Goldstandowej wyciągano porcelanę Fijałkowskiego z kilku koszu.

Malkontentów między kupcami sporo się znalazło, lecz byli to właściciele sklepów z dzielnicy nalewkowskiej, którym nie chodziło o Towarzystwo dobroczynności, lecz o własny interes, no—i naturalnie spotkał ich za wód.

Dziś rozpocznie się obliczenie dochodu.

— Szkoła dla sług.

Ponieważ dwie dobroczynne szwalnie, jakie założyły damy-filantropki, nie czynią zadość istotnym potrzebom miasta, powzięto zamiar założenia trzeciej takiej szwalni w połączeniu z praktyczną szkołą sług.

Oprócz więc szycia i robót ręcznych, w takim zakładzie będzie prowadzona praktyczna nauka gospodarstwa domowego, jak: gotowania, prania, prasowania, mycia podłóg i t. p. zajęć użytecznych.

Podobny zakład, mogący dostarczać dobrych sług jest rzeczywiście bardzo potrzebny.

— Pomysł mechaniczny.

Okazywano nam model maszyny do ciągnięcia tramwajów, którego motorem jest siła dwóch ludzi.

Maszyna ta, zastępując konie, ciągnąć ma z potrzebną szybkością dwa sprzężone z sobą wagony kolei konnej.

Autorem pomysłu, którego praktyczność ocenić będą mogli mechanicy, jest mechanik-słusarz, krajowiec.

— Z przytulku żebraczego.

W ciągu ubiegłych trzech dni do przytulku na Pawiej policja przyprowadziła zatrzymanych na ulicach miasta 19-tu żebraków.

Z powyższej liczby trzy kobiety i jednego mężczyznę zakwalifikowano do przyjęcia, jako stałych pensjonarzy.

Obecnie więc w przytulku znajduje się 95-ju nędzarzy, a mianowicie: 30-tu mężczyzn i 65 kobiet.

— Zguba czy kradzież?

W dniu wczorajszym p. Leopold Stawiński, obywatel z lubelskiego, zwiedzając hallę kiermaszową, zatrzymawszy się przed jednym z namiotów, gdzie wybrał rozmaite przedmioty, spostrzegł brak pugilaresu.

Poszkodowany nie jest pewien czy pugilares został mu skradziony, czy też przypadkowo sam go uronił.

Zawartość pugilaresu była poważna, oprócz bowiem wéksli na sumę około 10,000 rs., znajdowało się 1,700 rs. gotowizną i 2 listy zastawne po 1,000 rs. każdy.

— Ogień w halli kiermaszowej.

Już po ostatnim dzwonku, nawołującym publiczność do opuszczenia gmachu cyrkowego, nastąpił drobny wypadek ognia, który o kwadrans wcześniej mógłby być wywołac nie dającą się określić katastrofę.

Przez nieostrożność któregoś ze słabych, zapaliły

się ozdoby tapicerskie w łoży, gdzie grała orkiestra strażacka.

Ogień szybko objął płótno, lecz jeszcze szybciej płomieniom płonął.

Do zalania ognia posłużył przedewszystkiem balon z wodą sodową p. Dzierzkowskiego.

Oprócz więc spalania się płóciennego obicia, innych następstw nie było.

== Kradzieże.

Na Pawiej pod nr 62-im w mieszkaniu Honoraty Lubiszewskiej spełniono kradzież rozmaitych przedmiotów wartości 130 rs.—Na dworcu kolei terespolskiej Kazimierze Piłiowski skradziono walizkę z garderobą wartości około 100 rs., a nadto mufkę twardą i kalosze.

== Przy pracy.

W dniu wczorajszym kowal Antoni Łącki przy podkuwaniu konia, został kopnięty tak silnie, iż upadł i stracił przytomność.

Łącki z tego powodu mocno się rozchorował.

== Przejechanie.

W dniu wczorajszym na Zapiecku Jan Boruta został przejechany przez wóz roboczy, a to wskutek nieostrożności furmana Icka Berkowicza.

Boruta oprócz zwichnięcia nogi, został ciężko zraniony w głowę, tak że w stanie bezprzytomnym odwieziono go do szpitala na Smolną.

== Pożary.

Nocy wczorajszej na Chmielnej pod nr 10-ym w mieszkaniu stróża i na Wołowej pod nr 6-ym na poddaszu, wynikły pożary.

W obu wypadkach domownicy ognia ugasiłi.

== Doroczne posiedzenie.

W Radomiu odbyło się w tych dniach doroczne zebranie członków miejscowej resursy obywatelskiej.

Zgromadzeni dokonali wyborów komitetu i komisji rewizyjnej, a następnie radzili nad rozszerzeniem lokalu, który nie wystarcza na potrzeby resursy, liczącej już obecnie około 300 członków.

W rezultacie postanowiono dobudować do dzisiejszego lokalu kosztem około 3000 rs. dwa salony i werendę.

Po ukończeniu obrad nastąpiła wiecezka składkowa, przepłataną okolicznościowymi mówkami.

== Poszukiwanie lekarza.

Do miasta Wizna, w gubernji łomżyńskiej, poszukiwany jest lekarz z kilkoletnią praktyką.

Miasto zapewnia mu roczną stałą pensję.

== Odnówienie.

Budynki szpitala św. Błażeja w m. Olkuszu mają być poddane w przyszłym roku gruntownej restauracji.

Na cel ten rada powiatowa olkuska dobroczynności publicznej wyasygnowała już 5,100 rs.

== Pokątne doradztwo.

Z Lublina donoszą nam, że w mieście, jak i w okolicy, szerzenie się pokątnego doradztwa nie ustaje.

Przed niedawnym czasem skonstatowano fakt wyzyskania włóciarza, który doradcy zapłacił rs. 14 za apelację w sprawie o 25 rs.

Doradca udawał sędziego i obiecał polecić „swojemu sekretarzowi“ napisanie apelacji.

Schował jednak pieniądze do kieszeni, a chłopak musiał karę w ilości rs. 25 zapłacić.

Policja nie mogła wdać się w to oszustwo dla braku dowodów.

== Wypadki na prowincji.

W dniu 8-ym b. m. we wsi Stare miasto, w powiecie kościańskim, w czasie pożaru, jaki wynikł w jednej z chat włóciarskich, zginęła w płomieniach 4-letnia Józefa Borzęcka, którą zapominano wynieść z palącego się domu.

W dniu 10-ym b. m. we wsi Wola Gałęzowska, w powiecie lubelskim, 33-letni Jan Sokal, pracując przy młocarni w ruchu będącej, pochwycony za rękę przez tryby, zabity został na miejscu.

W dniu 12-ym b. m. pod wsią Wymysłowo, w powiecie janowskim, znaleziono nieżywego człowieka.

Jak się okazało, był to okoliczny przemytnik Józef Litwin, który w czasie przenoszenia okowity, nagle życie zakończył.

W dniu 8-ym b. m. w osadzie Tarłomie, w powiecie ilżeckim jeden z gości bawiących w mieszkaniu miejscowego strażnika ziemskiego, oglądając rewolwer, nacisnął cyngiel, wskutek czego nastąpił wystrzał, którym trafiona 13-letnia służąca, w parę godzin życie zakończyła.

Z s ą d ó w.

Niekrwawa bitwa.

Po raz trzeci już wracamy do sprawy Bojańczyka, Meyera i innych, oskarżonych o rozmyślnie pozbawienie wolności czterech dragonów podczas bitki pod Włocławkiem. Fakt stanowiący treść niniejszej sprawy, powtarzamy w kilku słowach.

W niewielkiej od Włocławka odległości znajduje się młyn, będący własnością Meyera, a tuż prawie przy nim cegielnia Bojańczyka.

W niedzielę dnia 9-go kwietnia r. b. pomiędzy robotnikami obu zakładów i kilkoma szeregowcami konsystującymi tam pułku dragonów przyszło do sprzeczki, a następnie do bitki z powodu psa, którego żołnierze chcieli sobie przywłaszczyć. Pierwotnie zatarg zaczął się z trzema tylko robotnikami, z których jeden, nazwiskiem Nowicki, został nawet srodze poturbowany.

Na wieść o bójce i o zabiciu Nowickiego (takie bowiem

zrodziło się u wszystkich przypuszczenie wobec oblanego krwią Nowickiego, leżącego na ziemi), gromada robotników rzuciła się na sprawców całego zajścia i dała im dotkliwą za wywołanie awantury nauczkę.

Obecnym temu zatargowi był właściciel cegielni Adolf Meyer i pasierb jego, Luejan Haak. Po krótkiej walce żołnierze zostali pokonani i Meyer postanowił oddać ich w ręce bezpośredniej władzy. Na drodze do pułku, eskortujący więźniów robotnicy przechodzili koło cegielni Bojańczyka, dokąd właśnie nadjechał z miasta sam Bojańczyk.

Dowiedziawszy się o co chodzi, wziął on rozprawienie się z dragonami na siebie i przy pomocy eskortujących, zamknął ich w suterenie, gdzie też przesiadł z górą trzy godziny, ponieważ wzywani przez Bojańczyka oficerowie nie chcieli zabrać zamkniętych w suterenie żołnierzy.

Na podstawie zeznań poszkodowanych dragonów i kilku innych wojskowych, pocignięto do odpowiedzialności Bojańczyka, Meyera, Haaka oraz robotników: Nowickiego, Rogalskiego i Langansa. Sad okręgowy, jak to w swoim czasie donosiłmy (nr. 228a), skazał jednego tylko Bojańczyka na dwa tygodnie aresztu, pozostałych zaś uniewinnił.

Wskutek protestu prokuratora, sprawa weszła wczoraj powtórnie na wokandy izby sądowej, ponieważ okazało się, że protest był podany we właściwym czasie, tylko później do dziennika wciągnięty.

Podprokurator Kowaleski, pominawszy zupełnie fakt bójki, co do którego wszelkie dochodzenie z powodu trzymności obelg poprzednio już umorzonym zostało, zwrócił uwagę głównie na samo zaarrestowanie dragonów i osadzenie ich w suterenie.

Zdaniem oskarżyciela, wszystkie wymienione wyżej osobistości brały niezawodny udział w rzeczonej wykręceniu, z tą tylko różnicą, że Bojańczyk działał jako podżegacz i główny sprawca, pozostali zaś jako wykonawcy i współnicy.

Adwokat przys. Suligowski, przemawiając w obronie Meyera i Haaka, wyczerpał wszystkie dowody mówiące na korzyść oskarżonych. Zarówno strona faktyczna, jak prawna całej sprawy, znalazły zupełne w obronie jego wyjaśnienie i poddane zostały ścisłej krytyce.

Na wstępie dał on odprawę błędnej i stronnej charakterystyce faktów, stanowiącej istotę sprawy niniejszej, poczem przystąpił do wyjaśnienia z punktu widzenia prawnego czynu, zarzucanego oskarżonym. Art. 1540 k. k., z którego pocignięci zostali wszyscy uczestnicy zajścia, mówi o samowolnym i bezprawnym pozbawieniu wolności osób trzecich.

Jest atoli innego rodzaju pozbawienie wolności, którego prawo nietylko nie zakazuje, ale nawet wprost zaleca. Odpowiednie przepisy znajdujemy w ustawie o zapobieganiu przestępstwom, a tyczą się one wypadków tego rodzaju jak niniejszy, gdzie wdanie się osób postronnych było niezbędnym wobec konieczności zapobieżenia smutnym następstwom i położenia tamy bezprawnym wybrykom kilku niespokojnych awanturników.

Przechodząc do oceny faktów, mówca wykazywał, że ani Meyer, ani Haak nie brali właściwie udziału w zaarrestowaniu dragonów, zatrzymali ich tylko dla oddania w ręce właściwej władzy. W postępowaniu ich zatem nie było również niezgodnego z prawem celu. Wobec tego prosił on o uniewinnienie jego klientów.

Adw. przys. Nowodworski, wnoszący obronę za pozostałymi oskarżonymi, przemawiał również nietylko przeciwko kwalifikacji przestępstwa, ale i przeciw tłumaczeniu przez oskarżenie pojedynczych faktów. Najdłuższe słowo poświęcone zostało obronie Bojańczyka, którego zachowanie się mówca uważał za legalne, a nawet za obowiązujące.

Po dość długich naradach izba wydała około godz. 6 ej po południu wyrok, skazujący Meyera i Haaka na 10 dni aresztu policyjnego, Rogalskiego (jednego z robotników) na 7 dni takiegoż aresztu i Bojańczyka na dwa tygodnie aresztu na odwachu wojennym. Protest prokuratora co do Nowickiego i Langansa pozostawiony został bez skutku.

E. W.

NEKROLOGJA.

† S. p. Michalina Zielińska, panna, córka Józefa Konstantego i Marji z Trawińskich, po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 23, zgasła w dniu 20-ym grudnia 1886-go roku. W głębokim żalu pogrążeni rodzice, bracia, siostra i bratowie, zapraszają krewnych i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła ś-go Krzyża, we środę, dnia 22-go b. m. o godzinie 2-iej po południu na cmentarz Powązkowski.

† S. p. Helcia Boerner, córka Wilhelma i Zofji z Neumannów, po krótkich i ciężkich cierpieniach, zakończyła życie, przeżywszy lat 4 mies. 7. Wyprowadzenie zwłok nastąpi w dniu 22-im grudnia, to jest we środę, z kaplicy ewangelicko-augsburskiej przy ulicy Mylnej, o godzinie 2-iej po południu, na cmentarz tegoż wyznania. —4343

† W dniu 22-im grudnia r. b., to jest we środę, odprawiona zostanie w kościele św. Anny (po-bernardyńskim), o godzinie 10-iej zrana, żałobna wotywa za duszę s. p. Marji Koch, na którą zaprasza się rodzinę i znajomych.

† Jutro, to jest dnia 22-go grudnia r. b., w kościele św. Krzyża o godzinie 10-iej zrana, za duszę s. p. Ignacego i Eleonory Dembowskich, odprawi się wotywa żałobna, na którą zaprasza się familję i życzliwych. —4339—

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO“.

Kraków 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—Postanowiono, że przyszłoroczna wystawa przemysłowa odbędzie się w ogrodzie Rehmana.

Lwów 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—Szczegóły pożaru w Dolinie malują w jaskrawych barwach ogrom klęski. Ogień wybuchnął w szynkowni. Zgorzało 300 domów, sąd, cerkiew, trzy bóżnice.

Wiedeń 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

Dowiadują się, że książę koburski przyjmując odezdzającą do Berlina deputację bułgarską z pożegnaniem, oświadczył jej, że kandydatura jego nie ma żadnych widoków i wszelki dalszy krok w tej mierze byłby straconym.

Wiedeń 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

W tutejszych kołach dyplomatycznych zapewniają, że inicjatywa turecka w sprawie bułgarskiej nie odniosła żadnego skutku i została zupełnie zaniechaną.

Wiedeń 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

Bez wyłączenia istotnych powodów, sfery kompetentne kreślą bardzo ponury obraz położenia. Twierdzą, że w ostatnich dniach pogorszyło się ono znacznie. Artykuł *Morning Postu* wywołał zniżkę na dzisiejszej giełdzie (patrz depezę z Londynu; przyp. red.)

Wiedeń 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

W Hietzingu pod Wiedniem zmarł Konstanty hr. Brosl Plater.

Berlin 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

Hrabia Herbert Bismark przyjął członków deputacji bułgarskiej pojedynczo w charakterze prywatnym.

Berlin 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

Norddeutsche Allgemeine Zeitung, wyrażając się z uznaniem o komunikacie *Pravitelstvennawo Wiestnika*, powiada: Niemcy dążą nieprzerwanie (*unentwegt*) do utrzymania pokoju i liczą niewzruszenie na mądrość i charakter Władcy Rosji.

Berlin 20-go grudnia. (Tel. Ajencji półn.)—

Członkowie deputacji bułgarskiej składali wczoraj wizytę posłowi rosyjskiemu, hr. Szawałowowi, do którego jeździli dwa razy, lecz nie zostali przyjęci. Sekretarz stanu hr. Bismark, przyjmując członków deputacji, wykazywał im konieczność uległości dla Rosji.

Berlin 20-go grudnia. (Tel. spec. Ajen. półn.)—

Nordd. Alg. Ztg. wita ostatni komunikat rządowy rosyjski jako fakt pocieszający. Pomoże on niewątpliwie usiłowaniami europejskimi, a między temi i niemieckimi dziennikami, starających się o to, aby kielkujące porozumienie między Niemcami a Rosją mogło wzrosnąć i dojrzeć. Wpływ Niemiec poświęcony jest wyłącznie utrzymaniu pokoju powszechnego. Polityka niemiecka w usiłowaniach tych nigdy nie pobiłdzila, kierując się zawsze niewzruszonym zaufaniem w mądrość i stałość charakteru Cesarza rosyjskiego.

Paryż 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurjera W.)—

Artykuł *Morning Postu*, zawierający ultimatum dla Turcji, wywołał tu znaczną zniżkę na giełdzie.

Rzym 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

Stan zdrowia sekretarza stanu, kardynała Jacobiniego, znacznie się polepszył.

Londyn 20-go grudnia. (Tel. pryw. Kurj. W.)—

Inspirowany artykuł *Morning Postu* wzywa Turcję, aby zdecydowała się na stronę Anglii lub Rosji. Dotychczasowa polityka W. Porty jest zgubną dla niej. Anglja zajmie się ubezpieczeniem swoich interesów bez względu na losy Turcji, jakie sama sobie zgotować zamierza.

Belgrad 20-go grudnia. (Tel. spec. Aj. półn.)—

Posel austriacki tutejszy, hr. Knevenhüller, doręczył królowi swoje listy odwołujące. Posel obdarzony został przez króla wielkim krzyżem oficerskim orderu Orła białego.

Petersburg 20-go grudnia. (Telegramy Ajencji półn.)—

W sądzie tutejszym rozpoczęła się dziś sprawa sekretarza gubernjalnego, Kildysze, pozbawionego praw Korcka, szlachcica Szawłowskiego i kupewej Swietłowej, obwinionych: Korck o odebranie w roku 1885-ym za pomocą podstępny z banku państwa 220,000 rs. należących do pułkownika Bolonina pozostali zaś o udział w tem przestępstwie. Świadków około 50-iu.

Telegramy handlowe.

Berlin 20-go grudnia.

Uspობienie giełdowe bardzo słabe na wszystkich polach działalności. Podaż obfita, tak ze strony sfer giełdowych, jakoteż i ze strony publiczności pona-

giełdowej. Kursa dają szybko do niżki. Wartości spekulacyjne niżej. Akeje kredytowe straciły 6 m. na karsie. Wartości bankowe utrzymać się zdołały, kolejowe słabiej. Na polu rent obcych wartości rosyjskie poniosły znaczne straty, ruble również niżej. Żyto w obu terminach bez zmiany.

Berlin 20-go grudnia (notowanie urzędowe giełdy).

Table with 2 columns: Item (e.g., Bil. ban. ros. w tr. nat., Akcje kredytowe) and Value (e.g., 187.30, 469.—)

Obniżki kursu rubli na giełdzie berlińskiej nie można nazwać paniczną, gdyż postępuje ona i rozwija się systematycznie i stale. Tą jednak drogą doszliśmy do kursów prawie niebywałych. Ostatnia wczorajsza niżka wynosi 80 f. w transakcjach kasowych i 75 w końcomiesięcznych.

Table with 2 columns: Item (e.g., Pszenica cena najwyższa krajowa) and Price (e.g., 8.25)

CENY ZBOŻA

dnia 20-go grudnia 1886 r. na stacji „Praga“ drogi żelaznej warszawsko-terespolskiej.

Pszenica wyborowa 112—115, średnia 105—110, ordynaryjna 95—103.

Żyto: wyborowe 83 — 84, średnie 80 — 82, ordynaryjne 75 — 78.

Jęczmień: wyborowy 80—83, średni 73—78, ordynaryjny —

Owies: wyborowy 85—88, średni 76 — 82, ordynaryjny 70—74.

Gryka: 70 — 75. Groch: 73—100. Kasza jaglana wyborowa 90—105.

Z RYNKÓW ZBOŻOWYCH.

Giełda zbożowa w Gdańsku dnia 17-go grudnia, wedle doniesienia p. R. Damme, była ożywioną. Chęć kupna, szczególnie towaru tranzytowego, dobra.

Notowano polską pszenicę gorszych gatunków 126 i 128 funt. 144 i 145 m., pstrą 125 funt. 146m., jasno-pstrą 121 do 129 f. 140 do 152 m., dobrą pstrą 129 do 133 funt. 140 do 152 m., ładną jasno-pstrą 129 f. 155 m., wysoko-pstrą i takąż szklistą od 127 do 131 i 133 funt. 151 do 157 m. za tonnę. Czerwona 131 f. 149 m.

Żyto bez zmiany—polskie 98 m.

Jęczmienia zbyt trudny, polski do 120 m. za tonnę.

Groch polski średni 105 m.

W Paryżu pszenica 22.60, mąka 53.40.

W Nowym Yorku pszenica 99 1/2 c., mąka 3.15.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— Pani Marji W.—Wydawca kalendarza informacyjno-adresowego „Przewodnik” podał swój adres na kuponie, dołączonym do str. 287-jej tegoż kalendarza na r. b.—ul. Ogrodowa nr. 20.

— Panu S. K.—Będzie.

— Pani R. P.—Do Kurjera nieodpowiednie.

— Pani W. W. w M.—Nie mając dokładnego adresu pani, tą drogą prosimy o co innego, póki czas jeszcze.

— Panu I. L. z Włocławka.—Rosyjskie Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń inwentarza od pomoru, reprezentant Gracjan Skokowski, Warecka 12.

— „KRAJU” petersburskiego nr. 49 wyszedł z druku i zawiera:

Artykuł wstępny: Pięć lat temu, p. Włodz. Spasowicza. Listy do redakcji „Kraju”. Korespondencje „Kraju”: Z Paryża, p. Zygm.; z Tyłży, p. Budrysa; z Filipopola, p. Stan. Biern.; ze Lwowa, p. Iwana Franko; z Mińska lit., p. Al. Jelskiego; z Kijowa, p. Leitora. Z sądów.

Sprawy bieżące: Komunikat urzędowy.

Z politycznego świata. Deputacja bułgarska. Ostatnie wiadomości. Tydzień polityczny. Ostatnie telegramy.

Z tygodnia. Ziemia i kolonie słowiańskie. Przegląd prasy. Wiadomości bieżące. Kronika petersburska. Z Warszawy. Z prowincji. Kronika powszechna. Doniesienia.

Dział ekonomiczny (Przegląd. Listy ekonomiczne:

Wystawa przemysłowa w warszawskim Muzeum przemysłu i rolnictwa. Przemysł rolniczy na poludniu Rosji. Sprawozdanie giełdowe i rynku towarowe. Tydzień ekonomiczny: rolnictwo, cukrownictwo, gorzelnictwo i piwowarstwo; przemysł i handel; komunikacje; finansowość. Ogłoszenia.

TREŚĆ „PRZEGL. LITER.”: W mroku. (Wyjątki z „Imaginy”), p. Marję Kopnicką.

Nowe dzieło o Bułgarii. Spiridon Gopczewicz. „Bulgarien und Ostrumelien”, p. W. Spasowicza.

Jan Lam. Talent i charakter, p. J. Tretiaka.

Ujra dwu wysp. Edward Hervé. „Irlandja od końca wieku XVIII do czasów najnowszych”, p. J. T. Hodi.

Aplikacja urzędnicza Juljusza Słowackiego, p. Wł. Sabowskiego.

Sprawozdanie literackie: J. Wł. Dawid „Program postrzeżeń psychologiczno-pedagogicznych nad dzieckiem od urodzenia do 20 roku życia”, p. A. Mg.

Kronika naukowa, literacka i artystyczna.

Nowe książki, nadesłane redakcji „Kraju” do recenzji.

Treść pism. Bibliografja.

ODCINEK:

Żal, nowela przez Ostoję.

TABELA WYGRANYCH

w dziewiątym dniu ciągnięcia 5-aj klasy 147-aj Loterii klasycznej

dnia 20-go grudnia 1886 roku.

Table with 3 columns: Nr Wygr. rs., Nr Wygr. rs., Nr Wygr. rs. (Lottery results)

Po Rs. 100 wygrały NN-ra:

Table with 2 columns: Nr, Wygr. rs. (Lottery results for Rs. 100)

Po Rs. 80 wygrały NN-ra:

Large table with 2 columns: Nr, Wygr. rs. (Lottery results for Rs. 80)

Advertisement for WANDALINISKA. Plac Teatralny Nr 11. WARSZAWA. Polecają nowe cygara: Havana Damas, Secunda, Prima, Deliciosa, Cuba, Flor, Bouquet. Ad. SZOPFERA w St.-PETERSBURGU.

Advertisement for KLEPSYDRY, ZAPROSZENIA POGRZEBOWE. napisy na WSTĘGACH do WIĘCÓW. żałobnych lub innych, przyjmuje do druku i najszybciej wykończy drukarnia Kurjera warszawskiego, plac Teatralny № 9.

Table with 3 columns: Station (e.g., Warszawsko-Wiedeńska), Class (e.g., Pośpieszny 3 klasy), Time (e.g., 6—rano, 9 35 wiecz.). (Train schedule)